

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

FILAR 4 PSP

POZYSKIWANIE DEFICYTOWYCH
SUROWCÓW MINERALNYCH
DROGĄ IMPORTU I WSPÓŁPRACA
MIĘDZYNARODOWA

Na tle Europy, Polska wyróżnia się bogatą bazą surowców mineralnych, których racjonalne wykorzystanie ma służyć trwałemu rozwojowi gospodarczemu, społecznemu i naukowo-technicznemu kraju. W polskiej gospodarce surowcowej, szczególną rolę odgrywa produkcja renu, miedzi, srebra i kadmu, a także cynku, ołowiu i dolomitu. Mimo to, nasz kraj jest w znacznym stopniu uzależniony od importu surowców. Rodzi to konieczność zabezpieczenia stabilnych dostaw poprzez wzmocnienie współpracy z zagranicą oraz rozwoju działalności polskich przedsiębiorstw geologiczno-górnictwa na rynkach międzynarodowych. W przyszłości ważną rolę odgrywać będą prace poszukiwawczo-rozpoznawcze kopalni oceanicznych, które umożliwią eksploatację deficytowych surowców metalicznych.

Powyższym zagadnieniom został poświęcony IV. filar PSP, w ramach którego zdefiniowano następujący zakres działań:

1. Określenie istniejących i innych potencjalnych źródeł importu surowców deficytowych, z uwzględnieniem surowców na potrzeby bezpieczeństwa i obronności Państwa.
2. Rozwój bilateralnej lub multilateralnej współpracy w zakresie pozyskiwania surowców.
3. Identyfikacja potrzeb i obszarów wsparcia dla polskich firm geologicznych i górniczych prowadzących lub zamierzających rozpocząć działalność na rynkach międzynarodowych.
4. Rozwój polskich firm geologicznych i górniczych na rynkach międzynarodowych.
5. Zwiększenie zaangażowania Polski w pracach poszukiwawczo-rozpoznawczych w celu pozyskiwania rud metali i hydratów gazowych z dna oceanów. Przyjęcie uchwałą Rady Ministrów programu rozpoznania den oceanicznych PProGeO oraz uzyskanie kontraktu na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż den oceanicznych (na środkowej części Atlantyku).
6. Identyfikacja potrzeb i obszarów wsparcia dla polskiego przemysłu obronnego w pozyskiwaniu surowców deficytowych, umożliwiających zwiększenie eksportu oraz pozyskanie i wprowadzenie zaawansowanych technologii.

Zadania sformułowane w filarze są zgodne z kierunkami wyznaczonymi w Komunikacie Komisji Europejskiej (Inicjatywa na rzecz surowców – zaspokojenie naszych kluczowych potrzeb w celu stymulowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy w Europie) oraz z propozycjami strategii surowcowej Unii Europejskiej. Kraje UE mierzą się ze wspólnym wyzwaniem intensyfikacji pozyskiwania surowców ze złóż własnych oraz z koniecznością uzupełnienia podaży surowców deficytowych drogą importu.

Wzmocnienie współpracy między krajami UE ma służyć wspieraniu stabilnych dostaw ze złóż wewnątrzunijnych. Realizacja tego zadania wymaga stworzenia dogodniejszych warunków formalno-prawnych regulujących kwestię dostępności obszarów nadających się pod eksploatację oraz usprawnienia trybu uzyskiwania pozwoleń na działalność poszukiwawczą i wydobywczą.

Wspólnym celem jest też wypracowanie dialogu politycznego z krajami spoza UE, będącymi partnerami w procesie pozyskiwania surowców deficytowych. Budowa wspólnej polityki surowcowej umożliwi import surowców na korzystnych warunkach i pozwoli Polsce oraz pozostałym krajom UE elastycznie reagować na zmiany światowego rynku surowców.

Znaczącym elementem wspólnej polityki surowcowej jest także stworzenie warunków do swobodnego przepływu wiedzy, technologii i innowacji służących rozwojowi nowych technik poszukiwania surowców, zrównoważonego wydobycia i przetwarzania. Dla zapewnienia długotrwałego bezpieczeństwa surowcowego Europy istotna jest też edukacja i wymiana doświadczeń w sferze legislacyjno-administracyjnej, prognozowania rynków surowcowych oraz planowania krajowych i zagranicznych inwestycji geologiczno-górnictwa.

Zabezpieczenie dostaw surowców wymaga zwiększenia zaangażowania Polski w rozpoznanie potencjału surowcowego w innych regionach świata oraz poszerzenie działalności krajowych podmiotów geologiczno-górnictwa na rynku międzynarodowym. Obecnie inwestycje poza granicami Polski są utrudnione, m.in. ze względu na niewystarczający poziom kapitałowy krajowych spółek, ograniczony dostęp do informacji o potencjalnych obszarach eksploracji i eksploatacji surowców oraz problemy w oszacowaniu ryzyka inwestycyjnego. **Dlatego projekt PSP zakłada szereg działań umożliwiających ocenę inwestycji pod kątem ekonomicznym i politycznym. Kluczową rolę odgrywa ocena wiarygodności danych o wielkości i dostępności złóż oraz potencjalnych utrudnieniach środowiskowych i technologicznych. Efektem wsparcia polskich badań geologicznych oraz ekspansji wydobywczej poza granicami kraju będzie wzmocnienie konkurencyjności i możliwości negocjacyjnych Polski na międzynarodowym rynku surowców, a tym samym wzrost siły gospodarczej i znaczenia geopolitycznego Polski i całej Unii Europejskiej.**

Szczególną rolę w procesie budowy potencjału zasobowego kraju odgrywa zaangażowanie Polski w prace poszukiwawczo-rozpoznawcze surowców na dnie oceanów. Uchwalony w 2017 r. wieloletni „Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów” (PProGeO) pozwoli na rozwój polskiej działalności geologiczno-poszukiwawczej, a w przyszłości również eksploatacji na obszarach międzynarodowej jurysdykcji morskiej.

Od lat w ramach Wspólnej Organizacji Interoceanmetal Polska ma dostęp do polimetalicznych złóż na Pacyfiku. W tym roku podpisaliśmy z Międzynarodową Organizacją Dna Morskiego kontrakt na eksplorację polimetalicznych siarczków masywnych na środkowym Atlantyku, co wprowadziło Polskę do elitarnego grona prekursorów morskiego górnictwa.

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej